

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН

Епізод в громадянській війні.

КАРТИНА I-а. "МІТІНГ".

Центральний
Музей
№ 566

/Перед початком картини шум. Світло./

Комісар: Революція в небезпеці. Товариші, з моєї промови ви ясно бачите тяжке становище на фронті і тут в тилу. Я закінчую і підкреслюю все на захист Мовтня.

Голоси: Бий білих.
- Е-и-и-й...
- Рівняйся на Москву.
- На фронт.
- Офіцерню бий.
- Погонників до стінки.
- Бий...

Комісар: Слово дається представникові заводу "Червоний Мовтень" тов. Орлову.

Голоси: -Кажі
-Кажі Орлов.

Орлов: Товариші, не буду роздрібнювати свою промову. Товариш комісар дуже ясно обмальовав загальне становище і мені до його слів доведеться прибавити не багато. Наступ білогвардійців ще продовжується. Вони підходять до м. Орла. В цей тяжкий для республіки час темні елементи села і міста організують повстання, чим руйнують нашу планомірну роботу і підривають фронт. Товариші для нас цілком ясна політика генералів і поміщиків. Все на боротьбу з контрреволюцією. Республіка в небезпеці./Оплески/

Комісар: Пропоную замитати резолюцію.

Голоса: Дайш.
- справа ясна і без резолюції, зрозуміла...
- Хто написав.
- Тягни.

I-й:червон: ось дозвольте мені /виходить і читає/ Ми червоноармійці Н-го полка заслухали доклади товаришів Орлова і Столова, що становище на місцях і фронтах одногласно приєднуємось до закликів наших проводирів і присягаємо често червоних боїців одставити здобутки Мовтня./Оплески. Інтернаціонал. Сурма. Всі розмовляючи розходяться групами. До комісара і Орлова підходить машиністка Стела./

Комісар: Вам чого товаришка Стелла.

Стела: Товаришу комісар, я хочу просити вашого дозволу взяти коня. Запрацювала і при тому є велике бажання освіжитись.

Комісар: А папери для центру заготовлено.

Стела: Лежать на вашому столі.

Комісар: Чудово. Ну добре, бажаю вам приємної розваги.

Стела: Дякую./Пішла/

Орлов: /Зневажливо/ Бариння...

Комісар: А дуже користний працівник.

- Орлов: Не люблю я їх... Нашим і вашим ... Тем найшма час для катання.
Променади, обіди ех
- Комісар: Дурниці, забобони...
- Орлов: Не кажіть. Знаємо таких - присмоктуються, примазуються, а на ділі чорт зна що говорять і що думають.
- Комісар: /Перебиває/ Ну до завтраго. В парткомі ...
- Орлов: Не забудьте захопити копії резолюції. /Прошаряться/
/Вбігає Лисецький - голова Чека/
- Лисецький: Ви тут. Захопився, шукаючи вас по місту.
- Орлов: В чому справа.
- Комісар: Знову якась новина.
- Лисецький: Новина з дуже неприємних. /Передає папір/
- Орлов: /Читає/ Що... і через те довожу до відома що ця банда нараховує велику кількість добре озброєних людей. На чолі стоять офіцери царської армії. По інструкціям білого командування.
- Лисецький: Бачили.
- Комісар: Але факти.
- Лисецький: Маємо. Ще сьогодні в ранці мене сповістили що банда з'явилась в Чайках.
- Комісар: Із верст. Погроза для міста. Міри.
- Лисецький: Необхідно попередити і озброїти партійні і професійні організації
- Орлов: Це я беру на себе.
- Комісар: Завтра до мене.
- Орлов: Добре.
- Лисецький: В ІЗ. Точно. Обговоримо. /Комісар виходить/
- Орлов: Тов. Лисецький. Одна хвилинка.
- Лисецький: /Затримується/ Що.
- Орлов: Тут розумієте одно маленьке підозрення. Бариння з военкомату ... Не подобається чомусь. Розумієте.
- Лисецький: Стела.
- Орлов: Здається.
- Лисецький: За нею слідкують.
- Орлов: Дуже добре. /Прошаряться/ До завтра.

ПАНЮМІМА. "КРАДЦЬКА?"

КАРТИНА 2-а. "ШТАБ БАНДИ"

/2-й офіцер біля столу курить/

- 1-й офіц: /Вбігає/ Ну, що. Стела була.
- 2-й: Ні ще не було.
- 1-й: Дивно. Можливо що мужичье наше її затримало.
- 2-й: Не думаю. Чатовим я дав розпорядження.
- 1-й: Чорт зна що. Другий день і ніяких інформацій. Стела нам зараз потрібна як життя.

2-й офіцер: Дуже непривмно.

1-й: А як з містом. Може що небудь є.

2-й: А чорт ... забув ... Діла ... Діла ... Прошу вибачить...

1-й: Кажіть.

2-й: Наша розвідка затримала одного червоного ... Жидок ... Так би мовити жива інформація.

1-й: Що ж ви раніш мовчали.

2-й: Варто за такої дурниці ... я думаю.

1-й: Нема що думать. Це дуже важно. Дайте наказ щоб привели.

2-й: Слухаю /вийшов/

1-й: /Коло мапи/ Орел ... Орел... /Зітхає/ Москва ... /Бандіт приводить червоноармійця/ Мое пов'язання пановний пане. Може бажаєте сісти. /Мовчання/ Що ... Розмовляти зі мною не хочете ... Чи ви з жаку онімїли. Га. Ну, ну не турбуйтеся ми люди культурні.

Червон: Я воду прошу.

1-й: А, води, будь ласка, будь ласка ... Іван дай води цьому добродію з помійці. /Перехід/ Слухай ти, нам потрібні відомости з міста. Ти звідтіля Викладуй, та швидче ...

Червон: Я нічого не знаю

1-й: "Одставить". Ми ж не діти. Кажи.

Червон: Я... я не знаю.

1-й: /Підходить ближче/ Жидівська морда. Тебе запитує офіцер. Стать як полагається. Ну кажи.

Червон: /Мовчить/ Я...

1-й: Ну сволочь /Б"е по обличчю/ З вами инакше не можна. Падаль.

Червон: Гад./Кидається на офіцера. Той стріляє в лоб./

1-й: Брудна тварина ... Проклята гарячка /Штовхає ногами/ Мертвий ... Іван, /входить бандіт/. Забери це падло.

Бандіт: А до вас баршшя з міста.

1-й офіцер: Стела. /Входить Стела/

Стела: Вішаю ... Фу який дим. Що сталося. У вас бої навіть в кімнаті. Що це за постріл.

1-й: Дурниці ... Трохи поспішив ... Бачите ...

Стела: А Калмов ...

1-й: Ви його знаєте.

Стела: А як же. Навіть добре. Це один з моїх кавалерів. Політрук нашого полка.

1-й: Ви думали сказати їхнього Стережіться щоб вашим серцем не заволодів хтось з цих злодіїв.

Стела: Не турбуйтеся. Я від цього застраховання.

1-й: До діла. Що нового.

Стела: Раніш всього здрастуйте.

1-й: Почот і повага. Вибачте, вибачте./Цілує руку/

Стела: Новинок повна кишенька.

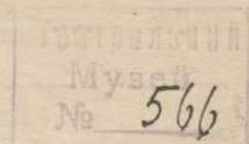
- I-й: Давайте, давайте ... Слухаю уважно.
- Стела: Потрібно тільки очі. ,Передає папір/ Ось операційний план. Відомости точні і вірні.
- I-й: Плян. Чудово. Дуже добре. Я не маю слів. /Придивляється/ Ви безцінна співробітниця. Ви велика патріотка, ви найкраща...
- Стела: Для чого компліменти. Ми люди свої. Рука руку миє.
- I-й: Вибачте. Відомости дуже цінні. Я зараз же роздививсь, і перевірю на мапі. Може хочете відпочити. В нашій бідній жмлі є де шр для голода і спраги.
- Стела: Ах і ах. Я поки що товариш Стела маленька спіробітниця военкомату Мене кожную хвилину можуть згадати ... В военкоматі молодці - комісари До швидкої зустрічи.
- I-й: Ручку, ручку ... через пару днів ми у вас а потім ... Москва ...
- Стела: Не забувайте про нашу умову. Половина справи зроблено. Я чекаю.
- I-й: Не турбуйтесь в боргу не будемо. /Стела виходить/
- I-й: /З пляном/ Есть ...

КАРТИНА 3-я "КАБІНЕТ КОМІСАРА".

/Входять. Комісар, Лисецький, Орлов./

- Комісар: Сідайте.
- Орлов: Вважаю потрібним обговорити наш операційний плян. Виправляти особливо не будемо, але про деталі змовитись необхідно.
- Лисецький: Що ж з цього і почнем.
- Комісар: /Іде до столу/ Так, з цього і почнем. /Риється в паперах/
- Лисецький: Кажуть товариш Калмов пропав без вісти.
- Комісар: Другий день.
- Лисецький: Він з розвідки. Чорт зна що таке. Ніс за містом показати не можна.
- Орлов: Чого ви так довго риєтесь.
- Комісар: Операційний плян щез.
- Орлов: Шр.
- Лисецький: Зрада ... Кого підозрюєте.
- Комісар: Не знаю ... Нікого...
- Лисецький: Все таки?....
- Комісар: В мойому кабінеті нікого не буває.
- Орлов: А та, котрій ви вчора коня давали. Буває.
- Комісар: Тов. Стела. Ні, ні... Це ж вона розкрила польську змову.
- Лисецький: Це ж яка, машиністка.
- Комісар: Ви її знаєте.
- Лисецький: Даремню у вас така певність. Тепер все очевидно. Так би мовити чорним по білому. Бандіти не сплять. В місті повно шпигунів. Події розгортаються. Ми повинні бути на сторожі. Підрахунок. Наші можливости.
- Комісар: Мій полк, потім міліція...
- Орлов: Заводський загін...

- Лисецький: Сотня Чека.
- Комісар: А тому ... /За сцено шум. Голос: ПУСТІТЬ, ПУСТІТЬ КАКУ? НЕ МОЖНА ЗАСІДАННЯ. Вбігає агент Чека - Акимов./
- Лисецький: Акимов...
- Акимов: Товаришу начальник, як ви казали так і єсть. За баришнею военкоматською слідували ... Я навірці за нею ... І все по нашому виходить ... Тільки що вона на коняці підіхала...
- Лисецький: Я казав.
- Комісар: Не може бути
- Орлов: А ну покличте її. На місці з"ясуємо.
- Лисецький: Ви а ні слова. Я балакаю.
- Комісар: /давонить. Стела входить/
- Стела: Кликати.
- Комісар: Так... Мені треба було ...
- Лисецький: /Перебиває/ Передруковати папір.
- Стела: Під диктовку.
- Лисецький: /Підходить/ Де ви були.
- Стела: Тоб то як ... У подруги на хуторі.
- Лисецький: /Спокійно/ Нам все відомо /Серьозно...
- Стела: Я вас не розумію...
- Лисецький: Не прикидайтесь дурненькою. Викладуйте на чистоту.
- Стела: Що це за комедія, товаришу комісар... Мої вислуги... Ви забуваєте...
- Орлов: Залишіть базікання. Тепер не скажете, потім язик розвякеться.
- Лисецький: Ви арештовані. Акимов.
- Акимов: Єсть.
- Стела: Товаришу комісар... Моя праця ... За що...
- Комісар: Операційний плян... /Стелу виводять/
- Лисецький: Упевнились. На вигляд херувимчик, а на ділі виходить чорт.
- Орлов: Ну й цукерка.
- Комісар: Перейдемо до наради. Копія пляну залишилась у мене. Ось мапа. /Показує/ Банда тут. В пляну сказано ми з міста не виходимо а займаємо найближчі опірні пункти. Місце розташування банди нам відомо. Пропоную виступити сьогодні вночі. Удар буде несподіваний. Всі привілеї на нашій боці.
- Орлов: Так і ніяких "гвоздей".
- Лисецький: Рішаймо. Вночі. Загонує об"являти.
- Орлов: Без гасла.
- Лисецький: Контроль над военспецами.
- Комісар: Вирішено.

КАРТИНА 4-а. "В КАСАРНІ".

/Червоноармійці сплять. Вартовий ходить/

1-й червон.: /Штовхає товариша/ Ванько ... Вань ... Спиш...

2-й: Чого.

1-й: Спиш питаю.

2-й: Який чорт. Тутт поспиш. Кусають прокляті.

1-й: Як собаки. А я лежу і все одна думка з голови не йде, чому це так Влада наша можна сказати - добра і робітничка тобі і селянська. А з війни не видавимо. І для чого це і наніщо. Чорт його знає.

2-й: Дурниці кажеш і не червонієш. Теж не знаю чому. Скільки разів тобі було казано і переказано політруком а ти вухами мотав та живіт напихав. /Підходить вартовий/

Вартовий: Ви б краще спали. Нема чого по ночам клуб на ліжках організувати Для цього день є.

1-й: / Категорично/ Не можна спати.

Вартовий: Це ж чому.

1-й: Кусають прокляті.

Вартовий: А ти її "обратно" кусани ...

1-й: Хвоста у неї нема. Піймати ні за що.

2-й: Тут у нас розмова була.

Вартовий: Про вош.

2-й: Вош то вона вош, тільки виходить біда з золотим еполетом. Питає мене про робітничче-селянську армію, про порядки та війну. Ось я і кажу як дали ми чернецького хліба царю Миколі і його помічникам, ось у них і распалилась на нас око, що наша влада. Ось вони на темряві народній і грають.

Вартовий: Ач яку філософію закрутив. Як по друкованому зашпандорює. /1-й червоноармійць заснув. Хропає/ Бачиш от твоєї філософії Гришук і про блох забув. Храповницького задає. Ну й ти мстись. В сім вставати.

2-й: Тифу... Ну добре, добре... Ніч довга висплює /Укладається/ Павза, б"є два рази/

Вартовий: Хто іде.

2-й: Свої. Зміна.

Вартовий: Підходь.

2-й: Все в порядку.

Варт: Ніяких подій не було.

2-й: Хто йде.

Комісар: /Підходить/ Свої.

2-й: Хто свої.

Комісар: /Наблизився/ Не пізнав.

2-й: Товаришу комісаре.

Комісар: Він самий. От що товаришу. Піднімайте хлопців та тільки тихо ... Виступаємо...

2-й: Слухаю.../Біжить до ліжка/ Вставай. Вставай хлопці, та тільки тихо... Виступаємо...

2-й: Слухаю./Біжить до ліжка/ Вставай хлопці. Швидче. Виступаємо.

- 2-й красн. Слухаю./Візьміть до ліжка/ Вставай. Вставай хлопці. Швидко. Виступаємо.
- Голоси: - Чого там. Що сталося.
- Серед ночі.
- Поспати не дають.
- О, тут панич знайшовся.
- Виступаємо.
- 2-й: Від комісара наказ. Піднімайсь.
- Голоси: - Ставайте. 1-й, 2-й.
- Рівняйсь.
- Струнко.
- Комісар: Товариші, ми виступаємо. Не далеко коло міста банда. Її треба ліквідувати.
- Голоси: - Банда.
- Ось тобі кісель.
- Офіцери по селах напюдились. Дядькам голови морочать.
- Все це Ленікін ... Ну й сволоць він. Ось доберусь до тебе. Гриву розчешу.
- Струнко.
- Хлопці, збирайся.
- Комісар: Через пів години ми виступаємо. Операція таємна. Не голосуйте. Обдивитесь зброєю. Каптьор видасть шамовки на два дні. Підемо полегше. Зайвого не брати./Підходе комбат/ Товаришу комбат добре слідкуйте за точним виконанням розпоряджень.
- Комбат: Слухаю товариш комісарє. /Наказ/ Лідки прибрати. До завозброєнням за зброєю.
- Голоси: -Ліжки прибірай.
-До завозброєнням, за зброєю.

КАРТИНА 5-а " ШТАБ БАНДИ".

/Над мапою два офіцери/

- 1-й офіцер: Ну, подивились і досить. Очі на лоба лізуть. А з пляником Стелочка до речі поспіла. Скарб дівчина.
- 2-й: І не тільки за це, але й тут і там... По зовнішньому вигляду..
- 1-й: Да... Мелю картину ... в"їзд в місто. Вдячні громадяне. Квіти.. Женщини... в взагалі...
- 2-й: /На годиник/. Одначе вже третя година.
- 1-й: Вартових перевірено.
- 2-й: Для чого їх перевіряти. Сплять йолони. Теж армія. Вибачте за вираз. Сьогодні один підходе і каже: "так і так мовляв жінка захворіла. Пустить бо сам втічу".
- 1-й: Ну й щож.
- 2-й: Втік./Перехід/ Щось дуже часто до вас Стелочка той... Гарненький шматочок, приваблює молодість, те, друге...
- 1-й: Молодість - річ чудова, ра не про нас мова. Факт. До ручки і більш нічого.

- 2-й: А чому.
- 1-й: Про жениха щось співає.
- 2-й: Жених. Ну я думаю що один з нас може замінити цей причандал жіночої потреби.
- 1-й: Жартівник. Ловко. Ви знаєте як в анекдоті ...
- 2-й: Балачки, балачки, а спати все таки час.
- 1-й: Я можу.
- 2-й: Роздягатись не будете.
- 1-й: Позіційне оточення. Фронт так би мовити. /Збирається спати. Чути здалеку постріл/ А це що таке.
- 2-й: Наші дуріють.
- 1-й: Розбенились чорти. За кулаками сумують. Свирбить у мене рука. Дорватися би ... Потішив би душу. /Де-кілька пострілів/
- 2-й: Щось не то ... Підозрило. Да це не мже бути.
- 1-й: Треба сходити.
- 2-й: Ні, ні, ні ... не йдіть. Вдвох яось краще, власне я хочу сказати ... Веселіше ... То б то ні ... той ... Безпичніше ... /Постріли/
- 1-й: Заварюється. А може помилка в темряві... Я піду ... ,Вбігає бандит/ Що таке.
- Бандит: Червоні.
- 1-й: Звідкіль.
- 2-й: Дурень.
- Бандит: Наші до лісу побігли, а звідтіль з кулимету криють.
- 1-й: Охоплені ... Охоплені... як бути що його робити.
- 2-й: Боже мій... Боже мій...
- 1-й: /До бандита/ Слухай голубчику ти не знаєш якогось входу, чи проходу Ну вихід ... Ну ти розумієш...
- 2-й: Голубчику ... Любий... Все життя Слово чести... Ми заплатимо...
- Бандит: Воно звичайно провести можна тільки вигляд у вас дуже поганий.
- 1-й: Ми...
- 2-й: Що ми...
- 1-й: Ми, ми... Ми можемо переодягнутись.
- Бандит: Так швидче, а то накриють так буде каяк.
- 1-й: Там здається є спідничка і блузочка.
- 2-й: А для мене.
- 1-й: Шукайте самі /Переодягаються/
/Голос за дверима: А де Штаб. Оце мабуть./
- 2-й: Пропали.
- 1-й: Господи за що.
- Комісар: /Входить. За ним Лисецький і два червоноармійця/ А ось і штаб. Чого ви дівчатки перелякались.
- Лисецький: Ми свої не бійтеся.
- Комісар: Наче води в рот набрали. Ну чого ж ви. /Підходе/ Чорт

Тут дівчата з вусами.

Лисецький: Оце арифметика. Товариші приведіть їх до нормального стану.

1-й: червон. Добрі вояки в спідницях.

2-й: червон. Наче баринні ... Буси забруднили ... /Хоче вивести/

Лисецький: Пождіть. Це здається і є командіри і штаб банди. /До офіцерів/
Слухайте добродіі...

Комісар: /Біля стола/ Товаришу Лисецький ідіть но сюди.

Лисецький: /Підходить/ А що таке.

Комісар: Гляньте, ось і плян. Лежить собі на столі і мовчить.

Лисецький: Добре, дуже добре Молодця плян. Зиграв в саму крапку.

Комісар: Немає лиха без добра.

1-й: черв. А як же з цими.

Лисецьк: Ну що ж панове офіцери ... тоб то вибачте мадам офіцери, побалакаємо.

К а р т и н а

Завіса.